

Hodnocení činnosti politických stran a vybraných institucí – červen 2016

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-06</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>3. – 20. 6. 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1005</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>209</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace rozhovoru PAPI a CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.3</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>13. července 2016</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

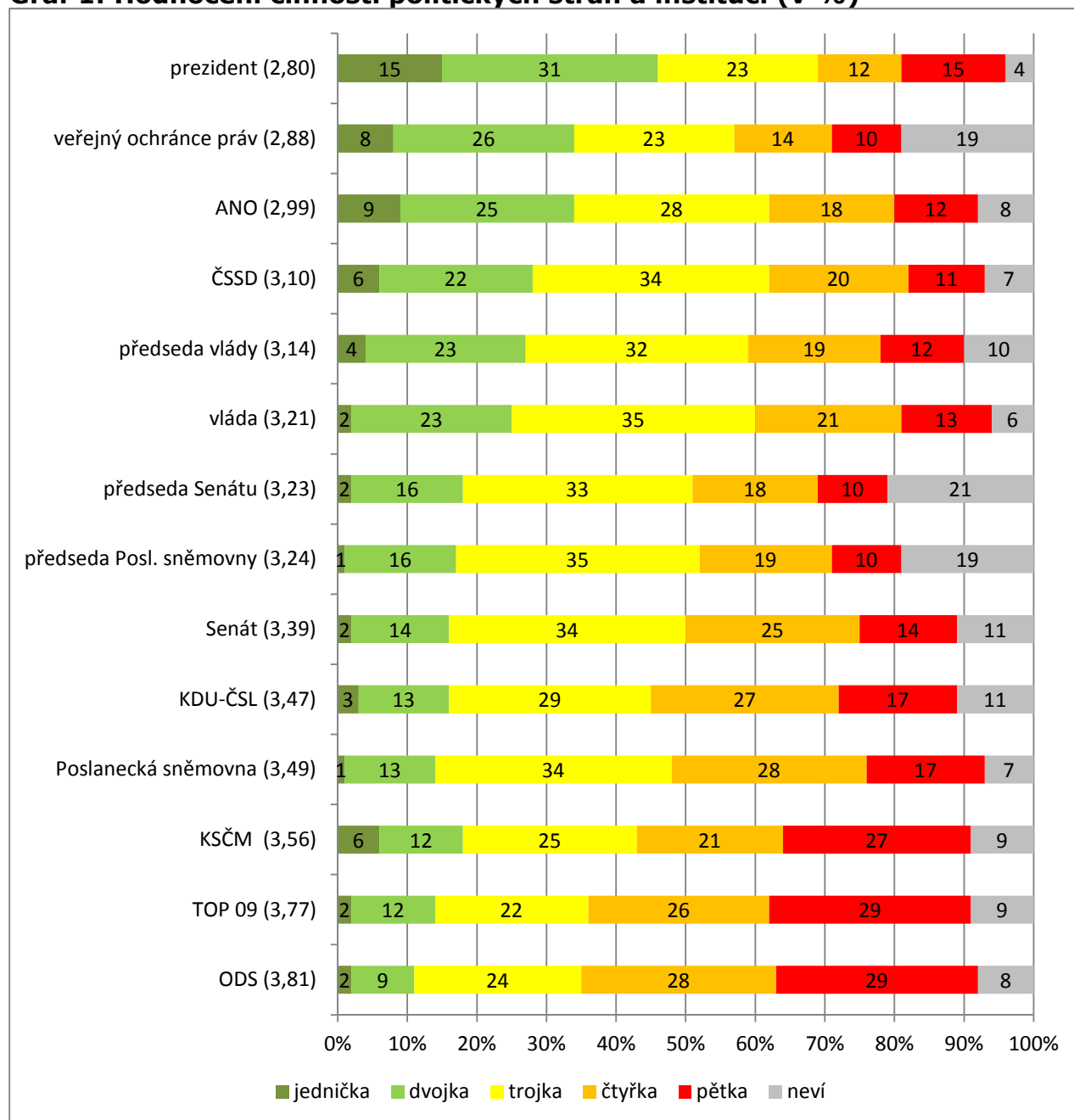
V červnovém šetření CVVM známkovali občané České republiky činnost politických stran a institucí.¹ Použita byla školní klasifikace, kde nejlepší známkou je jednička, nejhorší pětka.

Jak je zřejmé z grafu 1, hodnocení s průměrnou známkou nižší než 3 obdrželi prezident, veřejný ochránce práv (ombudsman) a velmi těsně též koaliční strana ANO. ČSSD, předseda vlády, vláda jako celek a předsedové obou komor parlamentu pak v průměrném hodnocení skončili již nad touto hranicí. Za nimi s menším odstupem daným hlavně vyššími podíly „čtyřek“ a „pětek“ na úkor nižšího podílu nerozhodných vyjádření následuje Senát s Poslaneckou sněmovnou, mezi něž se s podobným hodnocení vtěsnala ještě i třetí koaliční strana KDU-

¹ Znění otázky: „Jak byste hodnotil činnost následujících politických stran a institucí? Známkujte je jako ve škole, kde jednička je nejlepší, pětka nejhorší ocenění. a) ANO, b) ČSSD, c) KDU-ČSL, d) KSČM, e) ODS, n) TOP 09, f) prezident, g) vláda, h) Poslanecká sněmovna, i) Senát, j) předseda vlády, k) předseda Poslanecké sněmovny, l) předseda Senátu, m) veřejný ochránce práv (ombudsman).“

ČSL. Opoziční strany zastoupené v PS² se seřadily na posledních příčkách, přičemž relativně nejlépe z nich s průměrným hodnocením těsně nad hranicí 3,5 dopadla KSČM, následovaná s odstupem navzájem podobně hodnocenými pravicovými stranami TOP 09 a ODS.

Graf 1: Hodnocení činnosti politických stran a institucí (v %)

Pozn.: Položky jsou řazeny podle průměrného hodnocení od nejlepšího skóre k nejhoršímu.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 20. 6. 2016, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

² Ze čtyř politických subjektů, jež v roce 2013 uspěly ve volbách do PS, ale následně nevstoupily do vládní koalice, byly do šetření zahrnuty pouze tři víceméně konsolidované strany (KSČM, TOP 09 a ODS). Čtvrtý úspěšný subjekt, politické hnutí s názvem „Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury“, prošel v minulém roce turbulentním vývojem, při kterém se fakticky rozštěpil, změnil název a část jeho členů v čele s jeho zakladatelem založila novou stranu. Vzhledem k metodologickým i věcným problémům a nejasnostem, které tato situace s sebou přináší, nebylo toto hnutí či subjekty vznikající na jeho půdorysu do aktuálního šetření zařazeny.

Tabulka 1: Hodnocení činnosti politických stran a institucí – časové srovnání (průměr)

	1996	1998	1999	2001	2002	2003	2005	2006	2007
Prezident	1,90	2,57	3,25	2,99	2,84	2,61	2,36	2,39	2,41
Veřejný ochránce práv	x	x	x	x	x	x	x	2,41	2,33
ANO	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ČSSD	2,76	2,78	3,59	3,14	2,92	3,39	3,15	3,57	3,14
Předseda vlády	2,79	2,88	3,56	3,27	3,22	3,36	2,66	x	3,58
Vláda	2,88	2,95	3,51	3,14	2,97	3,32	3,06	x	3,51
Předseda Senátu	x	x	x	3,11	3,00	3,50	3,30	3,31	3,33
Předseda PS	2,78	3,03	3,60	3,24	3,16	3,31	3,40	3,40	3,22
Senát	x	3,69	4,05	3,52	3,44	3,74	3,60	3,57	3,62
KDU-ČSL	2,86	3,62	3,28	3,19	3,17	3,53	3,47	3,47	3,58
Poslanecká sněmovna	x	3,25	3,67	3,34	3,25	3,54	3,40	3,52	3,58
KSČM	x	3,66	3,73	3,91	3,75	3,79	3,72	3,82	3,52
TOP 09	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ODS	2,95	3,16	3,67	3,29	3,31	3,13	3,21	3,26	3,49

(pokračování)

	2008	2010	2011	2012	2013	2015	2016
Prezident	2,59	2,35	2,86	2,93	2,87	3,12	2,80
Veřejný ochránce práv	2,41	2,58	2,78	2,58	2,47	x	2,88
ANO	x	x	x	x	x	2,82	2,99
ČSSD	3,16	3,26	3,32	3,39	3,17	2,84	3,10
Předseda vlády	3,79	3,29	3,75	3,79	3,69	2,88	3,14
Vláda	3,57	3,37	3,96	3,94	3,79	3,06	3,21
Předseda Senátu	3,39	3,37	3,56	3,54	3,39	3,14	3,23
Předseda PS	3,33	3,31	3,66	3,63	3,47	3,07	3,24
Senát	3,59	3,59	3,76	3,73	3,57	3,32	3,39
KDU-ČSL	3,65	3,72	3,74	3,69	3,58	3,26	3,47
Poslanecká sněmovna	3,64	3,57	3,93	3,99	3,83	3,31	3,49
KSČM	3,60	3,71	3,64	3,53	3,57	3,54	3,56
TOP 09	x	3,28	3,69	3,85	3,67	3,76	3,77
ODS	3,67	3,55	3,81	3,84	3,83	3,92	3,81

Pozn.: Položky jsou řazeny podle průměrného hodnocení v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Z údajů zachycených v tabulce 1, která nabízí časové srovnání průměrných hodnocení jednotlivých institucí nebo politických stran, je zřejmé, že od posledního srovnatelného výzkumu z června 2015 se výrazně zlepšilo hodnocení prezidenta a mírně se zlepšilo i hodnocení v případě ODS. Naopak v případě ČSSD, předsedy vlády, KDU-ČSL, Poslanecké sněmovny, ANO, předsedy PS a vlády jako celku se hodnocení v porovnání s červnem 2015 zhoršilo. Nicméně zejména v případě vlády jako celku, jejího předsedy, obou komor parlamentu a jejich předsedů je stávající hodnocení stále výrazně lepší, než bylo v období let 2011 až 2013. Lépe než v tom období jsou dnes hodnoceny i strany ČSSD a KDU-ČSL, naopak hůře hodnocen je veřejný ochránce práv.

Každá ze sledovaných stran je přirozeně příznivěji hodnocena svými vlastními sympatizanty a v menší míře i příznivci programově bližších subjektů. Kromě toho stoupenci vládních stran ANO a ČSSD lépe hodnotí samotnou vládu a jejího předsedu, ale také Poslaneckou sněmovnu a jejího předsedy a rovněž Senát a jeho předsedu. Prezident je lépe hodnocen názorovými příznivci politické levice, zejména sympatizanty ČSSD a KSČM. Prakticky plošně se kritičtější hodnocení objevuje u rozhodných nevoličů. Se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti se zlepšuje hodnocení v případě ANO, KDU-ČSL, ODS, TOP 09, vlády, Poslanecké sněmovny, Senátu, předsedů vlády i obou komor par-

lamentu a veřejného ochránce práv a naopak v případě KSČM či prezidenta se hodnocení s rostoucí životní úrovní zhoršuje. S rostoucím věkem se zlepšuje hodnocení ČSSD, KSČM a prezidenta, naopak určité zhoršování lze zaznamenat u hodnocení ODS či TOP 09. Se zvyšujícím se stupněm nejvyššího dokončeného vzdělání se zhoršuje hodnocení KSČM či prezidenta, naopak zlepšení se objevuje v případě hodnocení ODS, TOP 09, vlády, Senátu, předsedů PS i Senátu a veřejného ochránce práv. Regionálně se objevuje zřetelný rozdíl v hodnocení prezidenta, kterého lépe hodnotí dotázaní z Moravy než respondenti z Čech.